

Tips? Mail naar mschipper@telegraaf.nl

Creaties uit noodzaak

TOEN

Alles was heus niet beter in de jaren 60, 70 en 80, maar misschien wel veel leuker! In deze rubriek halen we bijzondere herinneringen op. Vandaag: zelf kleding naaien. Anno 2020 een bewuste keus, vroeger vaak noodzaak.

door Marjolein Schipper

Zoals meerdere bruiden zette Lya Angevare-Van der Zee haar trouwjurk zelf in elkaar.

In haar jeugd droeg lezeres Petra Cammaart alleen zelf-maakmode. „Als we bij mijn moeder om ook eens iets uit de winkel zeurden, zei ze: 'Je moet later maar een man zoeken die goud verdient.'” Meteen einde discussie...

Frappant hoeveel er in zo'n zestig jaar is veranderd. Vroeger liep het gros van de kinderen én vrouwen in zelfgemaakte kleding. Voorbeelden stonden in tijdschriften als Knip Mode, Marion of Burda. Met een radeerwielje en een stuk textielcarbon werden deze patronen overgenomen.

Yvonne Schipper weet nog dat haar moeder veel kleren maakte. „Zelfs de trouwjurk van mijn zus. Toen ik wat ouder werd, vond ik het minder leuk want de rokken en jurken waren niet zo kort en strak als ik wilde. Maar mijn moeder deed haar eigen zin...”

Leuk: de meeste reacties op mijn oproep over zelfmaakmode waren positief. Lezers droegen

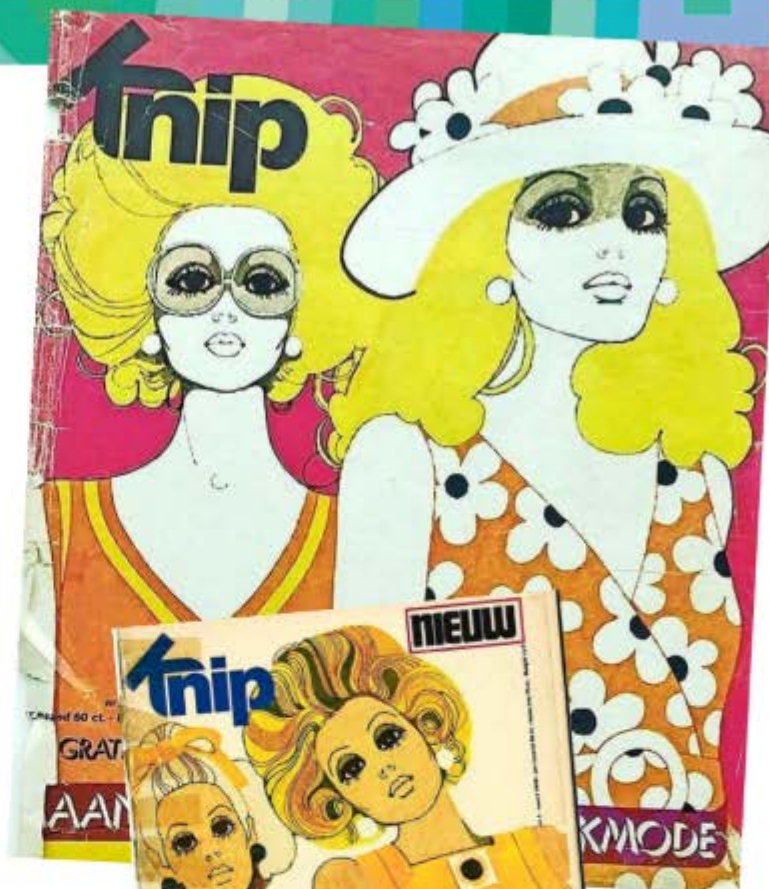
vroeger graag deze toch unieke kledingstukken of kropen zelf achter de naaimachine. Behalve Marijke van Beers dan, die het weliswaar probeerde maar geen succes boekte: „Het toppunt van mijn onkunde was een hesje zonder mouwen maar met voering. Uiteindelijk bleek ik de armsgaten te hebben dichtgestikt. Totaal geen inzicht. Zelfs broeken korter maken lukte me niet. Zodat mijn man net na ons trouwen regelmatig met ongelijke broekspijpen rondliep.”

Poppenkleertjes

Ingrid Hamster naaide als 10-jarige al poppenkleertjes. „Op m'n dertiende leende ik een naaimachine van een kennis zodat ik in het geheim Sinterklaascadeaus (pyjama's) voor mijn zeven zusjes en broertjes kon maken. Toen mijn moeder mij om twee uur 's nachts ontdekte op de grond, tussen de lapjes in, kreeg ik een eigen tafeltje. Ik moest ook beloven me voortaan aan de bedtj-dregels te houden.”

Ingrid volgde een opleiding theaterkostuumontwerpen en woont alweer 38 jaar in Ontario (Canada). Hier geeft ze momenteel de workshop 'Nieuw van oud', waarin studenten creaties van afgedankte kledingstukken maken.

Lezeres Anke Kraay weet nog dat op zeker moment jurken met

Patronen haalde je bijvoorbeeld uit 'Knip Mode'.

een rits van boven naar onder in de mode waren. „Mijn moeder was een heel goede naaister, ik hoefde alleen in de winkel te laten zien wat ik wilde. Ik kreeg een 'ritsjurk' in ruitstof en ook één met bloemetjes. Al mijn vriendinnen jaloers! Terwijl het bittere financiële noodzaak was voor mijn moeder.”

De opa van Lya Angevare-Van der Zee was kleermaker en haar vader hielp in de zaak. Kleding

maken kreeg zij dus met de paplepel ingegoten. „Mijn eerste rok met petticoat naaide ik op de huishoudschool toen ik dertien was. Ik draag 'm nog weleens aangezien de tailleband van elastiek is. En natuurlijk naaide ik mijn trouwjurk in 1967 ook zelf!”

Volgende week: Pippi Langkous, eeuwig jong, maar toch al 75 jaar oud. Stuur uw herinneringen naar toen@telegraaf.nl

HOE IS HET MET...

Helen Zandt

Helen Zandt is oprichter van Naaipatronen.nl, een webwinkel waar losse patronen verkrijgbaar zijn.

Helen Zandt: „We zitten bij dezelfde uitgever als Knipmode, natuurlijk al ruim een halve eeuw hét zelf-maakmodetijdschrift met naaipatronen.”

Volgens Zandt is zelf kleding maken anno 2020 een bewuste keuze, een passie zelfs. „Omdat het best een dure hobby is: stoffen en apparatuur zijn aan de prijs. Tegelijkertijd is er volop goedkope confectie verkrijgbaar via ketens als Primark en Zeeman.”

Vroeger was dat heel anders. „Kleding was duurder en er was veel minder keus zodat vrouwen een lapje stof kochten en achter de naaimachine kropen. Het was ook heel normaal om zelf een bruidsjurk te maken.”

Nu naaien jonge vrouwen volgens Zandt vooral zelf kleding omdat ze graag uniek willen zijn. „Zo is er veel vraag naar jaren 50- en 60-mode. Vooral als een televisieserie uit die tijd populair is, denk aan *Mad men*.”

Dit mag nooit weg!

Babyspulletjes naaien en breien; Elly Hederik (87) leerde dat tussen 1938 en 1941 tijdens handwerkles. „Steek voor steek, toer voor toer. Geduldig voorgezegt en geholpen door de handwerknou.” Deze lieve non nam ook het afwerken voor haar rekening. Hederik koestert deze jeugdherinneringen.

